

Østre Landsret
Præsidenten

Den 10/01-2018
J.nr. 40A-ØL-115-17
Init: cr

Justitsministeriets
Strafferetskontoret

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 21. december 2017 (Sagsnr. 2017-730-0101) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Efter drøftelse på plenarmøde den 5. januar 2018 kan jeg meddele, at lovudkastet ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busch Porsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

J.nr. 40A-VL-2-18
Den 17/01-2018

Justitsministeriet har ved brev af 21. december 2017 (sagsnr. 2017-730-0101) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Landsretten har ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag ud over, at henvisningen til, at § 28 b, stk. 3, kan tænkes anvendt i sager om ægteskab, forældremyndighed, faderskab eller medmoderskab, forekommer mindre velbegrunder, da hovedforhandling i disse sager holdes for lukkede døre, jf. retsplejelovens § 453 og § 456 m.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2017.97

Den 18. januar 2018

Ved en mail af 21. december 2017 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at udkastet ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger, idet dog bemærkes, at den øgede brug af video ved fremstillinger m.v. og nu også ved vidneførsel på sigt vil medføre, at der er behov for flere retssale med videoudstyr.

Der henvises til J.nr. 2017-731-0101.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt per mail til strafferetskontoret@jm.dk

17. januar 2018

J.nr.: 2018-4101-0001-7

Sagsbehandler:

Søren Dragsbæk Holm

Dir. tlf.:

Mail: SDH@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsens høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner)

Justitsministeriet har ved mail af 21. december 2017 anmodet Domstolsstyrelsen om en udtalelse til udkast til forslag om ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner) (j.nr. 2017-730-0101).

Udkastet giver ikke Domstolsstyrelsen anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Laila Lindemark

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 19. januar 2018

JOURNAL NR.
RA-2017-3200601-16

SAGSBEHANDLER: HKH/

Høring over udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Ved e-mail af 21. december 2017 (sagsnr. 2017-730-0101) har Justitsministeriet anmodet om Rigsadvokatens bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Jeg har ikke bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard
rigsadvokat

From: pol-nec-juridisk-sekretariat2@politi.dk
Sent: Thu, 18 Jan 2018 16:18:31 +0000
To: fStrafferetskontoret (951s18)
Cc: pol-nec-juridisk-sekretariat2@politi.dk;pol-forkontor@politi.dk;BCE002@politi.dk;pol-nba@politi.dk;CER015@politi.dk;BBU001@politi.dk
Subject: Høring - Udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner) - j. nr. 2017-730-0101

Til Strafferetskontoret

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. december 2017 anmodet om Rigspolitiets bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner).

Rigspolitiets nationale beredskabsafdeling har vurderet, at den foreslåede skærpelse i retsplejelovens § 28 b, stk. 3, ikke vil få væsentlig beredskabsmæssig betydning, f.eks. i forhold til bevogtning, idet det skønnes, at nægtelse af adgangen til retsmøder allerede sker efter den gældende bestemmelse i § 28 b.

Det bemærkes, at lovforslaget medfører, at der skal foretages visse ændringer af politiets sagsstyringssystem POLSAS. Ændringerne er i henhold til tidligere drøftelser med Strafferetskontoret under udarbejdelse.

Lovforslaget giver ikke Rigspolitiet anledning til yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Matilde Pedersen Blak
Fuldmægtig

POLITI

Rigspolitiet
Nationalt Efterforskningscenter (NEC)
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Mobil 25 18 42 15
E-mail mpb003@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook [facebook.com/politi](https://www.facebook.com/politi)
Twitter twitter.com/rigspolitiet

Fra: POL FP Forkontor Sikker <pol-forkontor@politi.dk>

Dato: 22. december 2017 kl. 08.11.38 CET

Til: Edeltoft, Bine Christine Kramper (BCE002) <BCE002@politi.dk>, Lundsager, Louise Spangsberg (LSS007) <LSS007@politi.dk>, POL FP NEC Juridisk sekretariat <pol-nec-juridisk-sekretariat2@politi.dk>, Poulsen, Kristian Gyde (KGP002) <KGP002@politi.dk>, Troelsen, Grethe

Albert (GAT001) <GAT001@politi.dk>, Baunsgaard, Karin (KBA029) <KBA029@politi.dk>, Danielsen, Ida Skovgaard (IDA001) <IDA001@politi.dk>, Pedersen, Sanne (SPE001) <SPE001@politi.dk>, Winther, Maria Alexandra (MAG005) <MAG005@politi.dk>, Zahren-Martens, Pia (PZA001) <PZA001@politi.dk>

Cc: Buch, Birgitte (BBU001) <BBU001@politi.dk>, POL FP NBA Sikker <pol-nba@politi.dk>, Stormly, Uffe Frank (UST002) <UST002@politi.dk>

Emne: VS: Høring - Udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner) - j. nr. 2017-730-0101

Kære NEC

Hermed fremsendes vedhæftede høring til videre foranstaltning. Høringen bedes i fornødent omfang koordineret med NBA.

Bemærkningerne eller orientering om, at Rigspolitiet ikke har bemærkninger, bedes sendt direkte til Justitsministeriet med kopi til Forkontoret og Direktionssekretariatet (KOS FP Direktionssekretariatet)

Stillingtagen IT-mæssige ændringer

I bedes i forbindelse med gennemgang af høringen tage stilling til, hvorvidt forslaget kan give anledning til IT-mæssige ændringer, herunder f.eks. ændring/oprettelse/sletning af gerningskoder, blanketter mv. eller andre ændringer i IT-systemer.

Direktionssekretariatet skal bede om en tilbagemelding herpå.

Såfremt de identificerede behov vurderes at have økonomiske konsekvenser eller konsekvenser for ikrafttrædelsestidspunktet, skal dette naturligvis indgå i høringssvaret, i det omfang lovforslaget ikke allerede adresserer dette.

For yderligere oplysninger kan der rettes henvendelse til Patrycja Sosfa i Direktionssekretariatet.

Med venlig hilsen

Sofie Enevoldsen
Kontorfuldmægtig

POLITI

Rigspolitiet, Politiområdet
Staben
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Mobil 22 25 61 88
E-mail sme009@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook [facebook.com/politi](https://www.facebook.com/politi)
Twitter twitter.com/rigspolitiet

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 21. december 2017 13:58

Emne: Høring - Udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner) - j. nr. 2017-730-0101

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET

IT og Service

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk

3. januar 2018

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2017-111-0141
Dok.nr. 457270
Sagsbehandler
Mikkel B. Stenalt
Direkte 3319 3216

Vedrørende udkast til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner) – ministeriets sagsnr. 2017-730-0101

Ved brev af 21. december 2017 har Justitsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Udkastet giver umiddelbart ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikkel B. Stenalt

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Justitsministeriet har ved skrivelse af 21. december 2017, j.nr. 2017-730-0101, anmodet om bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Direktoratet for Kriminalforsorgen skal i den anledning bemærke følgende:

Det fremgår af den foreslåede lovtekst til ændring af retsplejelovens § 837 og § 856, at beskyttelsen skal gælde i forhold til "fængselsbetjente". I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at de foreslåede regler ligeledes bør gælde for værk mestre i kriminalforsorgen, da værk mestrenes funktion er sammenlignelig med fængselsbetjentenes.

Det er direktoratets vurdering, at lovændringerne bør gælde for hele kriminalforsorgens uniformerede medarbejdergruppe, og ikke kun for fængselsbetjente og værk mestre.

Kriminalforsorgen forventes - som led i flerårsaftalen for 2018-2021 - at få en ny uniformeret medarbejdertype i form af særlige "transportbetjente". Der er endvidere truffet beslutningen om, at institutionsmedarbejdere fremover også skal udføre visitationer.

Den uniformerede medarbejdergruppe i kriminalforsorgen hører under Fængselsforbundets forhandlingsområde, og består af fængselsbetjente, værk mestre, institutionsmedarbejdere, enhedsledere og enhedschefer. Arbejdsopgaverne for denne gruppe af medarbejdere er i høj grad ensartede, og de pågældende medarbejdere bærer uniform. De uniformerede medarbejdere har daglig kontakt med de indsatte, udøver kontrol over de indsatte, udfører visitationer og træffer afgørelser om de indsatte forhold. Det er sandsynligt, at transportbetjente også kommer til at høre herunder.

På den baggrund er det direktoratets vurdering, at de uniformerede medarbejdere bør sidestilles og opnå samme beskyttelse, når de vidner. Direktoratet skal derfor foreslå, at "fængselsbetjent" i lovteksten erstattes med "uniformeret medarbejder i kriminalforsorgen".

Direktoratet har ikke herudover bemærkninger til det foreliggende lovudkast.

Med venlig hilsen

Vibeke Greve
Enhedsleder, Jura

ERSTATNINGSNÆVNET |
Civilstyrelsen
Toldboden 2. 2. sal
8800 Viborg
Tlf. (+45) 33 92 33 34
Epost: erstatningsnaevnet@erstatningsnaevnet.dk

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

Dato: 16 JAN. 2018

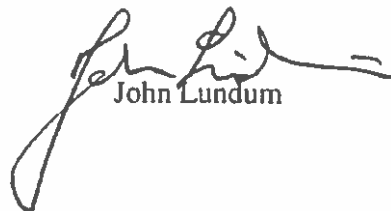
J.nr.: 18-0810-00111
Sagsbeh.: Jeanett P. Jensen

Høring over udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Erstatningsnævnet har den 21. december 2017 modtaget Justitsministeriets høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Nævnet har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

John Lundum

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Dato. 1.2.2018

Sendt pr mail til strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 21. december 2017 (Sagsnr. 2017-730-01019) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Dommerforeningen har behandlet høringen på et bestyrelsesmøde.

Forslaget indeholder blandt andet en ændring af retsplejelovens § 174, stk. 2, således, at der udover om det er hensigtsmæssigt og forsvarligt at videoafhøre et vidne også lægges vægt på hensynet til vidnets sikkerhed.

Forslaget som sådan giver ikke Dommerforeningen anledning til bemærkninger, navnlig da det af bemærkningerne til lovudkastet fremgår, at det forudsættes, at der er tale om et mindre, centralt vidne, og at der stadig skal ske en konkret afvejning af fordele og ulemper ved, at vidnet møder på video.

Dommerforeningen vil i anledning af lovudkastet gøre opmærksom på, at det af ressourcemæssige grunde kan være overordentlig vanskeligt at imødekomme ønsker om videoafhøring, idet kun relativt få retssale er forsynet med det tekniske udstyr, som er en forudsætning for en forsvarlig videoafhøring.

Dommerforeningen vil i øvrigt understrege, at man af retssikkerhedsmæssige årsager bør være tilbageholdende med videoafhøring af mere centrale personer i straffesager.

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**

Her udover giver udkastet til lovforslag ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

strafferetskontoret@jm.dk

Høringssvar vedrørende

Udkast til lovforslag til ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner)

FOAN er generelt positivt indstillet overfor forslaget.

Med venlig hilsen

Rikke Hald
Bestyrelsesmedlem

Til Justitsministeriet

18. januar 2018

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Sagsnr. 2017-730-0101.

Politiforbundet takker for muligheden for at fremsende bemærkninger til det af Justitsministeriet den 21. december 2017 udsendte udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner).

Politiforbundet skal i denne forbindelse indledningsvis bemærke, at forbundet er enig i behovet for at styrke trygheden for personer, der afgiver forklaring for retten som vidner, og at de i udkastet til lovforslaget indeholdte initiativer vil være egnede til at forfølge formålet.

Politiforbundet har navnlig noteret sig forslaget om indsættelse af ny bestemmelse i retsplejelovens § 837 (nyt stk. 4), hvorefter fængselsbetjente (på bevisfortegnelsen) kan betegnes med fornavn, tjenestested og det til ansættelsen knyttede identifikationsnummer. Det er oplagt, at der for fængselsbetjente gælder et særligt beskyttelsesbehov. Dette kan imidlertid efter Politiforbundets opfattelse ikke indsnævres til fængselsbetjente, men kan efter omstændighederne også omfatte andre personer, som er ansat i det offentlige og hvis arbejde relaterer sig til og mod de personer, som forslaget har til formål at beskytte vidnerne imod. Politiforbundet mener derfor, at ændringsforslaget bør adresseres mod andre offentligt ansatte (herunder mod ansatte i politiet – uagtet at polititjenestemænd i forvejen nyder en særlig beskyttelse med hensyn til at det alene er navn og tjenestesteder, som er optaget på bevisfortegnelsen).

Det er endvidere Politiforbundets opfattelse, at hensynet til beskyttelse af identitet rækker videre end "blot" at foretage præciseringer, der relaterer sig til beskyttelsen af vidner i forbindelse med retssager. Offentligt ansattes arbejde indebærer fra tid til anden, at de involveres i en konflikt mellem det offentlige og borgerne, og de fremstår derfor både som repræsentanter for myndighederne og som konfliktmæglere i tilspidsede situationer. Derfor bør det overvejes, hvorvidt der er behov for også at kunne iværksætte beskyttelse af de pågældendes identitet, når deres identitet indgår i sager (politirapporter, forvaltningsakter mv.), og hvis der skønnes et særligt beskyttelsesbehov.

I denne forbindelse skal det kort nævnes, at Politiforbundet den 30. november 2017 har fremsendt Justitsministeriet brev, hvori det blandt andet gøres gældende, at der kan være behov for eksempelvis i dokumenter, der udarbejdes ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed, at beskytte polititjenestemænds identitet, ved at man i stedet henviser til de involverede polititjenestemænds markeringsnumre fremfor deres navne. Det er Politiforbundets opfattelse efter at have rejst spørgsmålet over for Den Uafhængige Politiklagemyndighed, at der ikke er hjemmel til i rapporter, afgørelser mv. fra politiklagemyndigheden at udelade polititjenestemændenes navn og i stedet erstatte det af markeringsnummeret.

At sådanne overvejelser om beskyttelse af offentligt ansattes identitet er relevante viser sig blandt andet ved, at hændelser med chikane mod eksempelvis polititjenestemænd synes at være mere hyppigt forekommende end tidligere, og ved at denne chikane ses rettet mod polititjenestemændenes privatsfære i form af kast af sten og andre genstande mod private hjem samt trusler og forulempelser mod dem i fritiden. Det er naturligvis vanskeligt at vurdere, hvorfra de chikanerende gerningsmænd har fået oplysninger om polititjenestemændenes identitet, men det kan ikke afvises, at det blandt andet er sket via dokumenter som er udfærdiget af offentlige myndigheder.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Claus Oxfeldt
Formand for Politiforbundet

Justitsministeriet
Strafferetskontoret@jm.dk

FÆNGSELSFORBUNDET
Hovedkontoret
Ramsingsvej 28 A
2500 Valby

Telefon 72 55 99 76
ff@faengselsforbundet.dk

København
Den 18. januar 2018
Journal nr. 10.01

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Fængselsforbundet har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Fængselsforbundet bakker op om forslaget uden yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Samira Khan Thrane
Sekretariatschef

Fængselsforbundet repræsenterer fængselsbetjente, værk mestre og uniformerede ledere i Kriminalforsorgen. Forbundet repræsenterer desuden fiskerikontrollører i NaturErhvervsstyrelsen.

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 9 januar 2018
SAGSNR.: 2018 - 18
ID NR.: 501591

strafferetskontoret@jm.dk

Høring - over udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Ved e-mail af 21. december 2017 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Advokatrådet har i den anledning følgende bemærkninger:

Udvidet mulighed for udelukkelse af tilhørere

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger under punkt 2.1.2., at:

"Efter Justitsministeriets opfattelse taler ovennævnte hensyn imidlertid for, at retterne skal benytte muligheden for at udelukke bestemte personer eller grupper af personer fra retsmødet i alle tilfælde, hvor de pågældendes tilstedeværelse kan være til hinder for, at der opnås en sandfærdig forklaring."

Lovforslaget må Advokatrådets opfattelse antages at ændre ved det skøn, som retsformanden udøver i dag i forbindelse med vidneudelukkelse fra retsmøder, herunder således at retsformanden fremover *skal* udelukke den pågældende person eller gruppe fra retsmødet, såfremt det ikke kan udelukke, at en persons eller gruppens tilstedeværelse konkret kan betyde, at der ikke kommer en sandfærdig forklaring fra vidnet.

Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at der som udgangspunkt er offentlig retspleje, og at en sådan ændring må frygtes at kunne medføre, at et stort antal personer fremover med urette vil blive udelukket fra at overvære retsmøder.

Det findes endvidere retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at den pågældende person eller gruppe – såfremt retten kan træffe afgørelse om udelukkelse af tilhørere forud for hovedforhandlingen – ikke har mulighed for at blive hørt i forhold til denne beslutning og derfor ikke kommer til orde. Medmindre sådanne forudgående afgørelser forkyndes, må den eller de pågældende personer, som det mindste, gives

mulighed for at få afgørelsen gentaget ved fremmøde i retten, da det må antages, at en beslutning eller kendelse herom kan påkæres af enhver person, der berøres af afgørelsen jf. også retsplejelovens § 968, stk. 4, nr. 6, og U2014.1616Ø.

På den anførte baggrund skal Advokatrådet således udtale sig imod den foreslåede ændring.

Advokatrådet har ikke herudover bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

Formand: Kristian Molgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudso

Farvergade 27 D, 1. sal

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

17. januar 2018

2017-730-0101, Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Ved e-mail af 21. december 2017 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om bemærkninger til ovennævnte.

Høringen har været drøftet i Landsforeningen af Forsvarsadvokaters bestyrelse.

Udelukkelse af bestemte personer og grupper af personer fra retsmøder

Lovforslaget indeholder et forslag om, at retterne fremover skal nægte bestemte personer og grupper fra et retsmøde, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne. Det foreslås også, at retten på forhånd skal kunne træffe afgørelse herom.

Efter landsforeningens opfattelse er forslaget i lyset af den grundlovssikrede ret om offentlighed i retsplejen betænkeligt. En afgørelse om at udelukke bestemte personer og grupper fra et retsmøde bør kun ske, hvis det efter en helt konkret og individuel vurdering er strengt påkrævet. Der er med forslaget en betydelig risiko for, at det rammer for bredt, så fx pårørende forhindres i at overvære et retsmøde. Ved at retten på forhånd skal træffe afgørelsen, afskæres de pågældende mulighed for at blive hørt, hvilket i sig selv er betænkeligt.

Hemmeligholdelse af et vidnes identitet under efterforskningen

Med henblik på at sikre en tidligere indsats i forhold til muligheden for, at et vidne kan afgive forklaring anonymt, foreslås det, at det tydeligt kommer til at fremgå, at forsvareren kan pålægges ikke at videregive oplysninger om et vidnes navn eller adresse til den sigtede.

Landsforeningen skal opfordre til, at politiet – som en helt praktisk foranstaltning - drager omsorg for, at det er helt tydeligt i sagsmaterialet, hvor der er identitetsoplysninger på hemmeligholdte vidner. Identitetsoplysninger kan fx anføres i et særskilt ark. Herved undgås det, at forsvareren uforvarent i forbindelse med sags gennemgang med klienten kommer til at vise klienten identitetsoplysninger på det hemmeligholdte vidne.

Afhøring via telekommunikation med billede

Lovforslaget præciserer, at afhøring ved anvendelse af telekommunikation med billede også kan anvendes, hvis særlige hensyn til vidnet taler for det.

Det er landsforeningens opfattelse, at vidner – medmindre det er helt ubetænkeligt i forhold til tiltaltes forsvaret – altid skal møde frem til selve hovedforhandlingen i retten. Retten har helt oplagt et bedre grundlag for at bedømme sandfærdigheden af et vidnes forklaring, når vidnet fysisk er til stede i retten. Anvendelse af telekommunikation bør derfor ikke tillades med udgangspunkt i vidnets forhold.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Justitsministeriet

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk

Artillerivej 55
2300 København S

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

Høringsvar – udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (øget beskyttelse af vidner)

18. januar 2018

Hermed Det Kriminalpræventive Råds høringssvar efter Justitsministeriets anmodning per e-mail den 21. december 2017.

DKR-nummer:
17-131-0243

Det Kriminalpræventive Råds mission er at fremme et trygt samfund ved at forebygge og oplyse om kriminalitet.

Sagsbehandler:
AKN/AYR

Det er Det Kriminalpræventive Råd opfattelse at det er helt afgørende for retssystemet, at vidner til forbrydelser trygt kan afgive forklaring til politiet og retten. Det Kriminalpræventive Råd støtter derfor regeringens lovforslag om at forbedre samt tydeliggøre mulighederne for at anvende foranstaltninger, som kan øge vidners tryghed, når skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af vidnet eller parten.

Direkte tlf.:
45153695

ayr@dkr.dk

Selvom dele af indholdet af lovforslaget må anses som undtagelser til de almindelige retssikkerhedsprincipper, så er det Det Kriminalpræventive Råds opfattelse, at Justitsministeriet har fundet den rette balance mellem mulige foranstaltninger, som kan øge vidners tryghed, uden at retssikkerheden for den tiltalte bliver væsentlig reduceret. Det Kriminalpræventive Råd støtter eksempelvis, at fængselsbetjente, som skal vidne, kun behøver at oplyse fornavn, tjenestested og medarbejdersnummer og *ikke* som i dag fulde navn og bopælsadresse, idet forsvaret fortsat vil kunne få adgang til disse oplysninger forudsat, at det har betydning for tiltaltes forsvaret.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
sekretariatschef

From: Nanna W. Gotfredsen
Sent: Thu, 18 Jan 2018 22:50:01 +0100
To: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Maja Hansen
Subject: Høringssvar, anonyme vidner

Gadejuristen velkommer, at regeringen har fokus på beskyttelse af personer, der skal vidne i retten.

Vi oplever alt for ofte, at ofre for alvorlig voldskriminalitet og vidner hertil afstår fra at anmelde overfald eller at vidne, fordi de frygter for enten egen eller pårørendes / nærmeste sikkerhed. Eller fordi de vurderer, at politiet ikke er interesseret i eller reelt har mulighed for at hjælpe dem, på grund af deres stofbrug, behov for abstinensbehandling i forbindelse med skjul eller involvering i anden småkriminalitet.

Vi oplever ikke, at de gældende vidnebeskyttelsesregler opleves som tilstrækkelige af ofrene, som vi kender dem, nogle af vores mest udsatte.

I forbindelse med udelukkelse af gerningsmænd under afgivelse af vidneforklaring oplever vi, at vidnerne i dag skal forklare for retten – foran evt. gerningsmænd - hvorfor de gerne vil afgive vidneforklaring uden den pågældendes tilstedeværelse. Allerede denne øvelse kan opleves stærkt krænkende og kan afholde vidner fra at turde dukke op til retsmøder, og vi støtter derfor, at man i højere grad kan træffe en sådan afgørelse allerede inden retsmødet.

For så vidt angår stofbrugere og andre gadefolk, der af en eller anden grund skal vidne i retten, er oplevelsen desværre, at det, at skulle vidne i en sag, kan have konsekvenser langt ud over det, som forslaget tager sigte på. I øvrigt skal man være opmærksom på, at den frygt mv. der kan afholde personer fra at vidne, kræver en indsats langt tidligere end retssagens begyndelse og fra andre myndigheder end domstolene og politiet.

Helt konkret har vi eksempelvis oplevet, at oplysninger fra politiet til et stofbehandlingscenter om, at en person er truet i forbindelse med at skulle vidne i en retssag, har haft den konsekvens, at personen blev udelukket fra at kunne hente sin medicin på det kommunale misbrugscenter på samme måde som før. I stedet måtte medicinen fremover hentes ved bagdøren, dette for at en evt. trussel mod personen ikke skulle gå ud over personalet på centeret eller andre indskrevne, mens den pågældende selv oplevede samme trusselsniveau som før.

Vi har oplevet en kommune, der har trukket støtten i hjemmet til et vidne. Her med den begrundelse at vidnet havde fået en overfaldsalarm og, hvis der var så konkret en trussel mod vidnet, turde kommunen ikke have

ansatte i lejligheden. Dette med den konsekvens, at vidnet var ved at miste sin lejlighed, da der nu ikke længere blev gjort rent i fornødent omfang.

Vi oplever vidner der ønsker at flytte på grund af konkrete trusler, men som ikke kan få hjælp til at flytte til en anden kommune, fordi kommunerne ikke må hjælpe med at "eksportere" socialt udsatte og dertil gives de afslag på økonomisk støtte til realisering af flytning, ligesom ansøgninger herom blot ikke behandles hurtigt nok.

Vi vil derfor opfordre til, at vidnebeskyttelse ikke kun tænkes indenfor retsplejelovens regler, men at regeringen overvejer at inddrage kommunerne i indsatsen på en måde, hvor de ikke modarbejder indsatsen ift. at også udsatte grupper kan sikres reel mulighed for at kunne vidne.

Det fremgår af forslaget, at Justitsministeriet har gjort sig en række overvejelser om vidnebeskyttelse i forbindelse med selve den sag, hvor vidnet skal afgive forklaring. Vi støtter i den forbindelse udvidet anvendelse af afhøring via video.

Vi vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at vi oplever, at vidner kan have andre retssager i samme by og at frygten for at møde op her, også kan være påvirket af, at man skal vidne i de større sager. Vi oplever derfor udsatte, der ikke tør møde i fx fogedretssager eller i sager om småkriminalitet, hvor de selv er sigtede, fordi det kræver, at de tager til en by, hvor de generelt føler sig truet på grund af vidnepligt i større sager. Dette er fx en udfordring i Odense, der er så lille en by, at vidner ikke føler de fx kan tage toget til byen, uden at de i kriminelle miljøer bliver opmærksomme på deres tilstedeværelse.

I en by som Odense har vidner ligeledes oplevet, at kriminelle miljøer har ringet til vidner og sagt: "Vi ved du sidder på politistationen og venter på at komme til afhøring nu – er det ikke en fejl?" Man bør derfor i højere grad overveje at lade politiet komme til vidnerne i forbindelse med afhøringer, eller at de kan ske på andre lokaliteter, hvor vidnerne ikke oplever sig udstillet ved deres tilstedeværelse. I denne forbindelse skylder vi at gøre opmærksom på, at der kan være tale om også særligt grove forhold som vores klienter i Gadejuristen udsættes for, herunder afklipping af fingerled og vedholdende afpresning ift. større pengebeløb som snart også kan involvere deres nærmeste som eksempelvis forældre.

Migrantvidner

Gadejuristen vil her gøre opmærksom på, at grupper af udsatte migranter ofte er på gaden i mange timer og på den baggrund har langt flere oplevelser i det offentlige rum. Samtidig er de mere udsatte for udnyttelse

fra kriminelle netværk, da de ofte selv er tilbageholdende med at gå til politiet. Disse migranter er fra tid til anden vidner til også voldsomme overfald på gaden, men tør ikke gå til myndighederne med deres viden af frygt for, at deres opholdssituation bliver undersøgt. En frygt som vi pt. ikke har mulighed for at afkræfte.

Vi oplever samtidig, at migranter eksempelvis ikke tør anmelde vold og voldtægt mod sig selv, som altså ofre, af frygt for, at politiet undersøger deres opholdssager, hvor de er usikre, også unødigt, ift. retsgrundlaget. Ligesom de til tider heller ikke tør søge hjælp hos sundhedssystemet generelt og i den seneste tid, forstår vi, heller ikke hos Røde Kors sundhedsklinik for migranter, da politiet som det forlyder har foretaget en del anholdelse meget tæt på klinikken, hvilket har medført den opfattelse hos gademigranter, at politiet går direkte efter dem, der anvender klinikken.

Vi har forstået, at det er regeringens politik, at gruppen af gademigranter skal stresses mest muligt, men må her gøre opmærksom på, at dette også medfører, at der er en del voldsager mv., der ikke bliver efterforsket, fordi det er migranter, der enten er ofre eller de eneste vidner i sagerne.

Med venlig hilsen
Nanna W. Gotfredsen

Gadejuristen

Nanna W. Gotfredsen, leder, cand. jur.

Værnedamsvej 7A, 1.

DK-1819 Frederiksberg C

CVR 25048482

Tlf. 33 31 00 75

Fax 33 31 00 78

Mobil 26 79 19 69

nwg@gadejuristen.dk

www.gadejuristen.dk

E-mail: strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

18. januar 2018
Sagsnr. 22405/HH/RSS

2017-730-0101 Høringssvar - Forslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

På vegne Hjælp Voldsofre skal jeg herved fremkomme med vore bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven omfattende øget beskyttelse af vidner.

Indledningsvis påpeger jeg, at vi finder det fremsatte lovforslag fint i tråd med tidligere lovforslag, hvor vi har haft lejlighed til at afgive vore høringssvar. Vi ser med tilfredshed på, at der kommer øget beskyttelse af vidner, som i mange tilfælde også er ofre/forurettede og helt fra den første indledende kontakt med politiet i forbindelse med anmeldelse af strafbart forhold starter med at bekymre sig om, hvorvidt de på et senere tidspunkt vil være nødsaget til at blive konfronteret med gerningsmanden/tiltalte i retten.

Vore bemærkninger til de enkelte led i lovforslaget er som følger:

Øget anvendelse af RPL § 28 b, stk. 3 samt udvidelse af RPL § 845:

Som bistandsadvokat for forurettede har jeg adskillige gange påberåbt mig RPL § 28b, stk. 3 i situationer, hvor den forurettede har været utryg ved at skulle afgive forklaring, når tiltaltes venner og/eller familie er mødt (talstærkt) op i retten for at følge retssagen. Det er min opfattelse, at langt fra alle bistandsadvokater er bekendte med bestemmelsen. I praksis er min anmodning på vegne de forurettede således ofte blevet mødt med nogen overraskelse.

Min anmodning bliver herefter ofte mødt med det synspunkt, at denne bestemmelse kun kan finde anvendelse, når der er tale om banderelateret kriminalitet. Jeg er glad for at kunne konstatere, at Justitsministeriet lægger op til, at bestemmelsen skal kunne anvendes i *alle* tilfælde, hvor de pågældendes tilstedeværelse kan være til hinder for, at der opnås en sandfærdig forklaring, hvilket kan være nødvendigt for, at den forurettede oplever de fornødne trygge rammer.

Det kunne være ønskeligt, at der tilsvarende ses på anvendelsesområdet for RPL § 856, altså muligheden for, at tiltalte udelukkes fra at overvære forurettedes forklaring. Ligeledes i disse sager bliver man således ofte mødt med det synspunkt, at bestemmelsen kun er anvendelig i sager om banderelateret kriminalitet. Bestemmelsen bør være anvendelig i *alle* tilfælde, hvor tiltaltes tilstedeværelse kan være til hinder for, at der opnås en sandfærdig forklaring.

For så vidt angår øget anvendelse af RPL § 845 og således, at en begæring om udelukkelse af bestemte personer, jf. RPL § 28b, stk. 3, skal træffes forud for retsmødet, må dette anses for at være et væsentligt skridt i retning af reel forbedret retsstilling for vidnet/forurettede.

Således er bekymringerne for, hvorledes retsmødet forløber, til stede allerede på et meget tidligt tidspunkt og lang tid før selve hovedforhandlingen. Det vil derfor opleves som en stor lettelse for vidnet/forurettede, hvis der i god tid inden hovedforhandlingen er taget stilling til, at bestemte personer (og efter omstændighederne tiltalte) udelukkes fra at overvære vidnets/forurettedes forklaring.

Beklageligvis er det vores opfattelse, at RPL § 845 i dag kun har meget begrænset praktisk betydning. Der synes en tendens til, at den anvendes i større omfang vest for Storebælt end øst for Storebælt. Dette tillader jeg mig at anføre på baggrund af konkrete erfaringer og erfaringsudveksling med advokatkolleger i Århus.

Jeg har adskillige gange på vegne forurettede anmodet om, at retten i god tid forud for hovedforhandlingen og i overensstemmelse med RPL § 845 eksempelvis tager stilling til, om tiltalte skal udelukkes for at overvære forklaringen, jf. RPL § 856 og har stort set uden undtagelse fået det svar, at det kan der først tages stilling til ved hovedforhandlingens begyndelse.

I det omfang, der reelt/i praksis bliver øget anvendelse af RPL 845, vil det have stor betydning for vidnets/forurettedes følelse af tryghed allerede i god tid før hovedforhandlingen, ved fremmøde i retten samt naturligvis i forbindelse med selve vidneforklaringen i retten.

Anonyme vidneforklaringer og forsvarerpålæg

Vi er fuldt ud opmærksomme på, at hemmeligholdelse af vidnets identitet under efterforskningen kan frembyde bekymring for, om mistænkte/sigtede har mulighed for i tilstrækkelig grad at varetage sit forsvar. Det må imidlertid antages, at bestemmelsen om, at vedkommendes forsvarsadvokat trods alt har adgang til at gøre sig bekendt med alt materiale, herunder vidnets identitet, sikrer varetagelse af dennes interesser på forsvarlig vis.

Heroverfor står således, at det er fuldstændig korrekt, at der er et behov for at få tydeliggjort politiets mulighed for allerede på et meget tidligt tidspunkt i efterforskningen at beskytte vidnet og dermed vidnets identitet.

Vi ser derfor den foreslåede ændring som en væsentlig forbedring af vidnets/forurettedes retsstilling.

Delvis anonymitet for fængselsbetjente m.fl.

I foreningen har vi været i kontakt med fængselspersonale, der har været udsat for trusler og overfald og ser derfor med stor tilfredshed på en specifik beskyttelse af netop denne særligt udsatte persongruppe.

Vi bakker således fuldt ud op om, at fængselsbetjente på samme måde som polititjenestemænd opnår særlig beskyttelse, og har ikke specifikke bemærkninger til den konkrete udformning af den forbedrede beskyttelse.

Afhøring ved anvendelse af telekommunikation

Vi har indledningsvis noteret os, at der synes at være tale om en bestemmelse, som kun skal anvendes ved mindre centrale vidner. Vi finder det selvsagt prisværdigt, at der overvejes muligheder for at sikre et vidnes tryghed og mindske dennes frygt for repressalier ved at åbne mulighed for at gennemføre vidneafhøring ved brug af telekommunikation.

Man bør imidlertid være opmærksom på, at mange vidners frygt bl.a. beror på, at de er nervøse for, at tiltalte og/eller bestemte personer skal genkende vidnet. Hvis der blot gennemføres vidneafhøring via telekommunikation med billede, vil det efter vores opfattelse være en falsk tryghed for vidnet i det omfang, vidnets ansigt vises i retten, hvorved vedkommendes udseende i den grad indprentes i de tiltaltes og/eller bestemte personers hukommelse.

Der bør som altid foretages en helt konkret afvejning af, hvad der i virkeligheden giver den bedste beskyttelse af vidnet, hvilket efter omstændighederne *kan* være fremmøde i retten og således, at tiltalte og/eller bestemte personer udelukkes fra at overvære forklaringen.

Sidestillelse af bistandsadvokater med forsvarere

Vi mener, at tildeling af praktiske og processuelle rettigheder til bistandsadvokaten i langt de fleste tilfælde vil betyde en (indirekte) forbedring af forurettedes retstilling.

Vi ser ikke nogen problemer med, at bistandsadvokater ligesom forsvarsadvokater kan få et pålæg omfattende visse dele af sagens materiale, men gør dog specifikt opmærksom på, at bistandsadvokatens adgang til at dele sagens materiale med andre i forvejen er (stærkt) begrænset.

Således er det vores opfattelse, at bistandsadvokatens stringente overholdelse af reglen i RPL § 741 c, stk. 3, 2. pkt. må anses for at være en styrkelse af forurettedes troværdighed i forbindelse med den forurettedes afgivelse af vidneforklaring i retten.

Såfremt forurettede i retten afgiver en troværdighed forklaring, der understøttes af sagens øvrige bevisførelse, vil det oplagt tale for domsfældelse, når forurettede ikke har mulighed for på nogen som helst måde at gøre sig bekendt med sagens øvrige bevismateriale.

Set i det lys kan der muligvis i praksis være færre tilfælde, hvor der er behov for et pålæg til bistandsadvokaten, end hvis der var tale om pålæg til forsvarsadvokaten.

Den konkrete udformning af udkast til lovforslaget giver ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen
Helle Hald
partner, advokat (H)

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark
strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/02868-2

**HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM
ÆNDRING AF RETSPLEJELOVEN (ØGET BESKYTTELSE
AF VIDNER)**

18. JANUAR 2018

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. december 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner).

Instituttet har ikke bemærkninger til udkastet.

Der henvises til sagsnr.: 2017-730-0101.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe
SPECIALKONSULENT

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K.

Att.: Sidsel Kathrine Møller

d. 17. januar 2018

Deres J.nr. 2017- 730-0101 - Udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Hermed Offerrådgivningen i Danmark (OID) udtalelse vedrørende "Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)".

Ad § 1, nr. 1 og 6. OID støtter, at der kan træffes forhåndsafgørelse om nægtelse af adgang for bestemte personer eller grupper af personer. Men vi mener ikke, at det gør nogen forskel i praksis, om der står "kan" eller "skal" i § 28b, stk. 3.

AD § 1, nr. 2. OID er enig i, at der bør være udvidet adgang til teleafhøring af hensyn til vidnets sikkerhed. Men vi mener ikke, at forslaget er tilstrækkeligt. Det undrer os, at man ikke har overvejet at ændre retsplejelovens § 856. I vores tidligere høringsvar af 18.9.2017 foreslog vi:

"Lempelse af de nuværende regler for at føre gerningsmanden ud, mens vidnet afgiver forklaring. Aktuell regel: Rpl. § 856 "Rettens formand kan ....beslutte, at tiltalte skal forlade lokalet, mens et vidne...afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring eller ikke kan opnås". Reglen er begrundet i hensynet til tiltaltes retssikkerhed. Ofte løses det i praksis smidigt, men hvis det ikke er tilfældet, så er kravet om "særegne grunde" højt. Med de tekniske muligheder der er i dag, i alle retter, for at kunne følge med via video fra andre lokaler eller fra retter, kunne man godt lempe reglen, uden at det går ud over tiltaltes retssikkerhed."

Formuleringen "når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring eller ikke kan opnås" er meget restriktiv og kan godt lempes i dag, med de tekniske muligheder der er. Desuden ses muligheden for at anbringe gerningsmanden i et andet lokale med telekommunikation fra retslokalet, mens vidnet afgiver forklaring direkte for retten, slet ikke overvejet i forslaget.

Offerrådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk

Ad § 1, nr. 3. OID er enig i forslaget.

Ad § 1, nr. 4. OID er enig i forslaget.

Ad § 1, nr. 5, 8, 11 og 12. Forslagene vedrører alle beskyttelse af fængselspersonale, hvorfor OID ikke har bemærkninger.

De øvrige forslag er alle tekniske ændringer, som vi ingen bemærkninger har til.

Vi tillader os at tilføje, at vi i vores høringssvar af 18.9.2017 desuden kom med flere forslag til også administrative ændringer, som vi håber, der bliver fulgt op på.

På vegne af Offerrådgivningen i Danmark

Else Marie Buck
Landsformand
Offerrådgivningen i Danmark

Offerrådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk

RETSPOLITISK

FORENING

www.retspolitik.dk

HØRINGSSVAR

ad

Lov om ændring af retsplejeloven (Øget beskyttelse af vidner)

Sagsnr. 2017-730-0101

1. Indledning.

Retspolitisk Forening skal indledningsvis bemærke, at foreningens principielle holdning til fuldstændig anonymisering af vidner er, at denne ikke bør kunne foretages, da anklagemyndighedens anmodning til retten herom næppe vil blive fremsat, medmindre det pågældende vidne udgør en vægtig del af bevisførelsen. Det vil således kun i uhyre sjældne tilfælde forekomme, at total anonymisering af et vidne ikke kan antages at have betydning for tiltaltes forsvar. Dette fremgår da også af forslagetets bemærkninger s. 6, hvor det anføres: ” En tilstrækkelig vidnebeskyttelse kan således være af afgørende betydning, både for vidnet og for rettens muligheder for at få alle de oplysninger frem, der er *nødvendige* for, at strafskyldige kan drages til ansvar”). Dette fremgik også af bemærkningerne til (L 124 2010-2011), hvor det hedder: ”For det andet drejer det sig om hensynet til retshåndhævelsen. Hvis et vidne på grund af frygt ikke tør afgive forklaring, *kan det således medføre, at anklagemyndigheden ikke kan bevise gerningsmandens skyld*”. Noget selvmodsige anføres det dog senere, at: ” Det indebærer bl.a., at en vidneforklaring, der er afgivet af et anonymt vidne fortsat ikke kan udgøre det eneste eller det afgørende bevis ved domfældelse”. (Rpf's kursiveringer).

Den retstilstand, der var gældende efter lov nr. 273 af 13. maj 1987, bør efter foreningens opfattelse søges genskabt.

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte punkter.

Set i forhold til *den gældende retstilstand* forekommer en forøget vidnebeskyttelse logisk, omend lovforslaget set ud fra denne synsvinkel i flere tilfælde kun indeholder præciseringer.

Ad nr. 1. Den foreslåede ændring af rpl. § 28 b stk. 3 fra ”kan endvidere” til ”skal” forekommer overflødig, da retten fortsat skal skønne over, hvorvidt en udelukkelse af bestemte personer og grupper er nødvendig for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne. Det forekommer vanskeligt at forestille sig en situation, hvor retten nok skønner dette, men undlader at træffe afgørelse herom.

Ad nr. 2-3. Foreningen har ingen bemærkninger.

Ad nr. 4. Adgangen til i forhold til sigtede/tiltalte at anonymisere vidneforklaringer m.m. til politirapporter eksisterer allerede ved mulighederne for udstedelse af forsvarerpålæg. Som noget nyt foreslås, at retsplejelovens § 729 a, stk. 4, ændres, således at det udtrykkeligt fremgår, at hensynet

til et vidnes sikkerhed kan danne grundlag for meddelelse af pålæg til forsvareren om ikke at videregive oplysninger om vidnets bopæl eller navn, stilling og bopæl. Det anføres videre i bemærkningerne s. 9, at ” Det er hensigten, at politiet skal gøre brug af denne mulighed i tilfælde, hvor anklagemyndigheden under hovedforhandlingen agter at anmode retten om at bestemme, at de nævnte oplysninger ikke må meddeles tiltalte, jf. § 856” Begrundelsen er, at hvis der ikke er opmærksomhed på at beskytte disse oplysninger allerede fra sagens begyndelse, vil den sigtede herigennem kunne få kendskab til oplysningerne på et tidspunkt, hvor spørgsmålet om navne- og adressebeskyttelse endnu ikke er afklaret. Argumentationen forekommer uforståelig og indbydes modstridende. I praksis vil efterforskningen givetvis indebære udfærdigelsen af en række politirapporter med navne og adresseoplysninger på vidner. Hvorvidt oplysninger, herunder navne- og adresseoplysninger, fra alle politirapporter skal fremlægges i retten, kan vel næppe afgøres før ved slutningen af efterforskningen, hvor anklagemyndigheden har et tilstrækkeligt overblik til at anmode retten om anonymisering efter § 856. Politiet vil derfor efter den foreslåede bestemmelse blive tilskyndet til at udstede flere og tidligere forsvarerpålæg end nødvendigt for at være på den sikre side med hensyn til vidnesikkerhed, uagtet, at denne senere viser sig ikke at være relevant for sagen. Dette vil utvivlsomt vanskeliggøre forsvarrets arbejde under efterforskningen samt medføre, at sådanne pålæg i yderligere omfang indbringes for retten.

Foreningen skal henstille, at bestemmelsen udgår af lovforslaget.

Ad nr. 5-6. Foreningen har ingen bemærkninger.

Ad nr. 8. Foreningen finder det væsentligt at såvel politi- som fængselspersonale, der er nødvendige vidner i mange sager, beskyttes bedst muligt. Foreningen kan tiltræde den foreslåede ordning for fængselspersonale. Det skal dog bemærkes, at anonymisering af vidneidentitet på politi- og fængselspersonale under alle omstændigheder forekommer illusorisk, da det må formodes, at tiltalte ved flere lejligheder har stiftet bekendtskab med de pågældende og er i stand til at identificere vidnet på anden vis, jf. bemærkningerne s. 15, hvor det anføres:” Det må dog antages, at det i langt de fleste tilfælde vil være muligt for den tiltalte at identificere den pågældende fængselsbetjent på andet grundlag end ved oplysning om efternavn og adresse, eksempelvis ved forevisning af et fotografi af vidnet”.

Ad nr. 9-14. Foreningen har ingen bemærkninger.

3. Afslutning.

Samlet set finder Retspolitisk Forening ikke, at dette lovforslag tilvejebringer en væsentlig bedre beskyttelse af vidner eller deres pårørende med undtagelse af de foreslåede bestemmelser om fængselspersonales vidneførsel. Foreningen forstår samlet set derfor lovforslaget som et udtryk for, at mulighederne indenfor almindeligt accepterede retsstatslige rammer for yderligere at beskytte vidner ikke i afgørende grad kan udvides.

København, den 18. januar 2018

Bjørn Elmquist
Formand

Leif Hermann
Medlem af bestyrelsen